

saar yder den hele til Udførelsen af disse Anlæg anvendte betydelige Sum dog i Gjennemsnit kun ringe Udbytte, og Tilliden til denne Art Foretagender, betragtede som Pengespeculationer, er derved saaledes svækket, at det i Almindelighed ikke vil kunne lykkes at bringe dem istand alene ved private Kræfter. Derfor have Regjeringerne i de fleste europæiske Lande selv maattet directe understøtte Sagen, ved enten selv at lade Banerne bygge for Statens Regning, eller ved at overtage en Garantie for en vis Minimumsrente af den deri anlagte Capital. Den første Fremgangsmaade er valgt af Belgien, Østerrig, Rusland og flere andre Stater, den anden af Norge, Sverrig, Preussen m. fl. Vi ansee det for overflødig her at gaae ind paa Spørgsmaalet om, hvilken af disse Fremgangsmaader der i Almindelighed i og for sig maatte være at foretrække, da Forholdene i det foreliggende Tilfælde uden Tvivl gjøre den første uanvendelig, idet der deraf ikke alene vilde opstaae særlige Vanskeligheder ved Ordningen af Forholdet til det bestaaende Selskab, hvem der derhos ved allerhøieste Resolution af 1ste Mai d. A. er givet Tilsagn om Fornyelse af den tidligere indrømmede Eneret til Fortsættelse af Banen, men det formeentlig vilde være forbundet med overveiende Betænkeligheder for Staten, nu at stifte et saadant nyt Laan, som vilde være fornødent for at tilveiebringe Anlægscapitalen. Det vil saaledes være nødvendigt at vælge Rentegarantien, der, efter hvad vi ovenfor have udviklet om Foretagendets egen Bestaafenhed, og hvad vi nedenfor skulle bemærke med Hensyn til den garanterede Rentes Størrelse, sandsynligviis ikke vil medføre nogen stor Risiko for Statskassen.

Med Hensyn til de enkelte Bestemmelser, som i den Henseende kunne være at bringe i

Forslag, have vi troet, at man nærmest kunde slutte sig til det System, som siden 1842 er fulgt af den preussiske Regjering. Denne har nemlig i flere Tilfælde overtaget en Garantie af $3\frac{1}{2}$ pCt. af den Sum, som har været fornøden til Udførelsen af de paagjældende Baner, og som definitivt er fastsat efter Udførelsen af Arbejderne. Derhos har Staten directe indskudt $\frac{1}{7}$ af Actiecapitalen, og anvendt den paa de derfor udstedte Actier saaledes Deel af Udbyttet til Amortisation af de øvrige $\frac{6}{7}$ af disse. Derhos har Staten forbeholdt sig $\frac{1}{3}$ Deel af det Beløb, hvormed Nettoudbyttet er oversteget 5 pCt. af Actiecapitalen, for at anvendes enten til Dækning af mulige tidligere Tilskud eller til Amortisation af Actierne. Til Gjengæld har Staten faaet Ret til at stadfæste Valget af den administrerende Directeur, af den øverste technische Embedsmand, som har ledet Anlægget, og af Hovedkassieren, samt til at fastsætte Vilkaarene for disses Lønning, ligesom til selv ganske at overtage Banens Bestyrelse, saafremt Garantien i et Aar maatte have krævet et større Tilskud end $1\frac{1}{2}$ pCt., dog saaledes, at den atter skulde tilbagegives Selskabet, naar den senere i 3 paafølgende Aar gav mere end $3\frac{1}{2}$ pCt. En Garantie for en Rente af dette Beløb, i Forbindelse med Regjeringens øvrige ovenfor betegnede Deeltagelse, var forinden 1848 tilstrækkelig til at bringe flere Jernbaneforetagender i Gang; men det er os ikke bekendt, at dette senere har været muligt, og andre Stater, saafsom Norge, Sverrig, Sardinien og Frankrig, som i de seneste Aar have overtaget Rentegarantie for de i Jernbaner anlagte Capitaler, have ikke kunnet tilveiebringe disse til en lavere Rente end 5 pCt. eller derover.